

Diunvuija Ku dituku dia
Dipungila Dipia-dipia

1 YONE

Table des matières

1 Yone 1. 1-10.....	411
1 Yone 2. 1-11.....	412
1 Yone 2. 12-19.....	413
1 Yone 2. 20-29.....	414
1 Yone 3. 1-12.....	415
1 Yone 3. 13-24.....	416
1 Yone 4. 1-10.....	417
1 Yone 4. 11-21.....	418
1 Yone 5. 1-21.....	419

1 Yone 1. 1-10

Mukelenge wakamana kuambila balongi bandi dikumi ne babidi ne : « nuenu kabidi **nudi nungamba** bualu bua nuakadi nanyi **ku tshibangidilu ne katataka** » (Yone 15. 27). Ke tshidi mupostolo wenza apa. Tshiena bualu tshiandi tshidi **muoyo wa tshiendelele** diambedi « wakunvuibua », « kumonyibua », ne « kulengibua » mu Muana, udi kataka muambibue kudi bakangata ku ditabusha bukole bua kubikidibua ne bana ba Nzambi (Yone 1. 12). Bidi bikengela kutapulula **malanda** a kuikala muana (eu udi ngikadilu) ne **kusanka** mu ngikadilu eu kudi kubikidibua apa ne **buobumue**. Luseke lua ku mpala ludi tshitupa tshia bana **buonso** ku mpala kua Tatu wabu. Luibidi ludi anu lua aba badi **benda mumunya** (mv. 7).

Nv. 6 ku 2. 2 idi yunvuisha ne mushidu kayi udi buobumue ebu mua kuikala bulamibue, anyi bupingashibue pikalabu buakakoseka. **Ku luseke lua Nzambi**, bubanshi bunene budi kabuyi mua kushika budi buandamuna ku mibi yonso : **mashi a Yesu kilisto**, Muana wandi. Kakuena bubi budi budi butamba bunene budi mashi aa a tshijila kâyi mua kumusha. (ndekelu wa mv. 7) udi wamba ne adi (mashi) atulengesha ku mibi ¹ **yonso** ne ku matomboka onso ² (mv. 9 ndekelu). **Ku luetu luseke**, bualu anu bumue budi bulombibue : ditonda dia matomboka onso adi mitshima yetu mimanya ne tudi tupeta **kubuikidibua kuonso** (mv. 9 ; Mis. 32. 5). Dibanza dianyi dinene diakamana kufutshibua kudi Mukuabu ne Nzambi kena muakane kudi wakangata muaba wanyi, bikalaye utshiena umbaluila.

1. Mu muakulu anyi mu Bible wa français kudi dishilangana pankatshi pa péché (ku bungi péchés) tout péché (1 Jean 1. 7) mukudimuna ne Mibi yonso ne Iniquité (ku bungi iniquités) toute iniquité (1 Jean 1. 9) utudi tukudimuna bu Matomboka.

• 2. Tangila diunvuisha dia n° 79.

1 Yone 2. 1-11

Ku bualu bua **bubi**, nvese ei idi isangisha malongesha malelela a mushinga wa bungi :

1. Netuikale matuku onso a muoyo wetu panshi ne **bubi munda muetu** (ngikadilu) (shap. 1. 8) ; ke mubidi anyi ngikadilu mukulukulu.
2. Tô ne diba dia dikudimuna dietu dia mutshima, ngikadilu eu wakalupula anu mamuma atudi mua kuindila ne : tuakuenza bibi (bienzedi bibi) (shap. 1. 10).
3. Mashi a Kilisto adi atulengesha ku bubi buonso butudi benze (shap. 1. 7).
4. Ku bukole bua muoyo mupia-mupia wakatupeshabu, **katuena mua kuenza kabidi bibi nansha** (shap. 2. 1).
5. Bituenza bibi – bu mutudi tubimuona bituluila misangu ya bungi mu nsombelu wetu – Mukelenge wetu udi ulua kabidi bua kutukuatshisha. Musangu eu ke bu Musungidi nansha udi mashi andi mapumuna panshi, kadi bu Muakuidi wetu ku mpala kua Tatu, **bua kupingasha buobumue**.

Ditumikila (mv. 3-6) ne dinanga dia bana betu (mv. 711), bidi bimanyinu binene bidi bileja muoyo eu udi munda muetu. Bualu buibidi ebu, budi bulupuka ku bua kumudilu (Yone 13. 34). Nunku bituikala bananga Mukelenge, katuakusangana mikeshi yende mikole nansha (shap. 5. 3). Kadi mu mv. 6 Nzambi udi utupesha kabidi tshipiminu tshikuabu tshinene. **Kuenda bu muakendaye**, nkupite ditumikila dia mikeshi tshianana. Tudi tusangana mu lumu luimpe lua Yone **bualu budi bulelela mu Kilisto** ne mu mukanda wende **budi bulelela munda muetu** (mv. 8). Udi muoyo umue ne udi ne bua kumueneka **mushindu umue** (shap. 4. 17 ndelu).

1 Yone 2. 12-19

Paulo udi utangila bena kilisto benza **eklesia** wa Nzambi. Bua **Petelo** badi benza **tshisamba** tshiende tshia bantu ba mu diulu ne tshisumbu tshiandi tshia mikoko. Bua **Yone, badi benza diku diandi**, batuangashibue ku muoyo umue wakangatabu kudi Tatu. Mu malu onso, mu diku, bana ba muntu balume anyi bakashi badi ne milongo ne didiunda dishilangane – nansha bikalabi ne, malanda ne luseke lua bupianyi, ludi lumue kubangila kudi muana wa mukala tô ne kudi muana wa bute. Bidi kabidi muomumue mu diku dia bana ba Nzambi. Badi babuelamu **ku diledibua dia tshia kabidi** (Yone 3. 3) kudi kulondibua **dikola** dia mu nyuma. Bana bakese bakadi bamanye anu bua kujingulula Tatu wabo (fuany. Galat. 4. 6 ; Lom. 8. 15-17) badi bapita mu mulongo wa **bansonga** ne wa nvita. Nvita idi muoyo muikale mu njiu : muoyo wa nsonga eu, newikale kudi Tatu anyi ku malu a pa buloba ? Lukuka lua mubidi, lukuka lua mesu ne kudisua kua muoyo, aa adi malu asatu adi **makole** adi « mubi » Satana udiambuluisa nau bua kubuesha malu a pa buloba mu mutshima onso udi upeta muaba.

Kundelu nsonga udi upita ulua, anyi wakadi mua kulua **tatu**, mumane kupitshila ku dimanya diende nkayende dia Kilisto.

Kudi bansonga ke kudi mupostolo ufunda malu abungi. Ku dipanga diabu dia dimanya dia bungi badi ku mpala kua « mpepele yonso ya mayisha ». Tutshine bua kushala matuku etu onso a muoyo wetu bu bana bakese (Efes. 4. 14).

1 Yone 2. 20-29

« Eu udi mulayi wakatulayaye ne, Muoyo wa tshiendelele » (mv. 25). Yone udi uvuluka mei aa a Mulami muimpe : « mikoko yanyi idi yunvua dî dianyi... ne meme ndi ngipeshwa muoyo wa tshiendelele » (Yone 10. 27, 28). Mulayi mukuabu wa Mukelenge wakadi dipa dia Nyuma muimpe (Yone 16. 13). « Diedibua dia manyi dia kudi Nyuma Muimpe » didiku katataka ke anu kudi badi babikidibue ne « batatu » kadi kabidi ne kudi « bana bakese » mu Kilisto bua kubalombola mu bualu bulelela buonso. Mukelenge wakamba ne : « Meme ndi njila **bulelela** ne muoyo – kakuena muntu udi ulua kudi Tatu, bikalaye kayi mupitshile kundi » (Yone 14. 6).

Mupotolo udi ujadika apa ne udi kayi witabuja Muana kena ne Tatu kabidi. Yesu udi wambila bafalesa ne : bu nuenu bammanyane meme, nuakadi kumanya Tatu wanyi kabidi. (mv. 23 ; Yone 8. 19). Tatu kena mua kumanyika pambelu pa Yesu nansha (Matayo 11. 27). Ke bualu kai muena lukuna udi udienzeshwa ne bukole buonso bua kutantamena buntu bua Muana wa tshijila wa Nzambi nangananga bua kuelesha mpata bu Muana wa tshiendelele buende ne buNzambi buende kabidi. Tumanye mua kujingulula dî dia muena mashimi (mv. 22). Tshiakadi ku tshibangidilu, tshidi muomumue tô ne « **diba dia ndekelu** » (mv. 24, 18). Ku mpala kua bionso « bia-bipia », dishindama dietu didi dimueneka ku dilama dia dilongesha dia ku tshibangidilu (Gal. 1. 8, 9).

1 Yone 3. 1-12

Mu diku dijalame, tshidi tshienza dipetangana dimpe dia bena nadi tshidi **dinanga**. Bana badi bangata dinanga edi ne badimona mu tshienzedi kudi baledi babu, pashishe badi ne bualu bua kubapingajila dinanga edi kuambane (banaga baledi babu), ne banangangana buobu nkayabu bana. Tshileshelu tshikese tshia dinanga edi diakatupa Tatu, bua tuetu tubikidibue ne bana bende ! Dinanga edi katuena babikidibue bua kudiunvua mu meshi, kadi bua tuetu **kudimona** (tangilayi... mv. 1), ne patuaditangila tumanye mua kuandamunaku.

Mu mv. 9, bena kuitabusha bakuabu badi mua kuamba ne kabena ne muoyo wa Nzambi bualu bua badi bafikila bua kuenza bibi (tangila shap. 5. 18). Tumanye bimpe ne, mubidi anyi **meme** (moi) mulelela wa muena kuitabusha udi, **muntu mupia-mupia** ne eu kena mua kuenza bubu nansha.

Kutapulula kua bukua bantu mu bana ba Nzambi ne mu bana ba diabulu kudi kujadikibue mu mv. 7-12 (fuany. Yone 8. 44). Lelu mu miaba ya ntendelelu ya bungi kabena bamanye ditapuluka edi nansha. Bikalaku bena kilisto badi ne tshienzedi nansha tshikese tshimpe, bidi bikumbana. Kadi bikalaku bakuabu bamba ne badi basungidibue ne bakuabu ne badi bajimine, ba mushindu eu badi babamba ne badi ne lutambishi ne buakane bupitepite. Ne ! kupanga kunvua kua bantu ba pa buloba kudi mua kulela tô ne lukuna, kudi kutupesha mushindu wa tuetu kulonda anyi kufuana kakese Yesu pa buloba apa (mv. 1 ndekelu ; Yone 16. 1-3). Katataka netufuagane nandi mu butumbi, bualu bua netumumone bu mudiye (mv. 2).

1 Yone 3. 13-24

Lukuna lua bantu ba pa buloba kudi bana ba Tatu (Nzambi), kaluakadi mu kutukemesha nansha (mv. 13 ; fuany. Yone 15. 18...). Tshiakadi mua kutukemesha anu dinanga dia malu a pa buloba. Kadi ku bualu bua dinanga, ba pa buloba badi ne mua kuela meshi anu mu mushindu mubi ; tubingila tuabu katuena tuimpe nansha, tudi tua patupu katuyi ne difutu ku nshikidilu. Didi dimuepele dilelela anu dinanga **dia Nzambi**, didi difumina munda Muende nkayende, ke munda mua udi munangibue nansha. Dinanga dia mushindu eu, ke ditudi ne dijinga dia kuikala banangibue, bualu bua munda muetu kamuakadi ngikadilu nansha umue wa dinanga (Tito 3. 3). Ne **Mutshi mutshiamakane**, udi muaba utudi tuyila bua kumanya bunene bua dinanga edi dia Nzambi (mv. 16).

Nv. 19-22 idi yakula mushinga wa kondo ka mutshima kimpe, mutshima mutoke udi kauyi utupisha nansha. Bituikala tudi tuenza anu malu adi asankisha Mukelenge, udi witabusha kakuyi kansungansunga kulomba kuetu kuonso. Baledi badi bajadika luendu lua muan'abu, nebamupeshe ne disua dionso, tshionso tshialuaye kubalomba (mv. 22 ; fuany. Yone 8. 29 ; 11. 42). Kuikala **munda muandi** nditumikila, **Yeye muda muetu** mbuobumue budi bulupuka ku ditumikila (mv. 24 ; shap. 2. 4-6 ; 4. 16 ; Yone 14. 20 ; 15. 5,7). Tshivuadi tshibulula tshiela mu mbuwa munene, netshikale popamue tshisukudibue ne tshiûshibue ; bikale mushindu eu kabidi ne mioyo yetu (isukudibue) ne bua dinanga dia Kilisto (ditûje) !

1 Yone 4. 1-10

Bulelela buonso butu bupeta anu « bafuatuludi babi ». Ne mushindu umue ne muena ditunga yonso, bua kuepuka ku dikengesha dinene, udi ne bua kumanya makuta onso a ditunga diandi, tuetu kabidi tudi ne bua kujingulula kudi kufuma mayisha onso adi alua kutudi. Diyisha dionso didi ne tshia **kuteshibua** (mv. 1 ; 1 Tesal. 5. 21) ne Dî didi ditupesha mushindu wa tuetu kupanga kujingulula « dilongesha dibi » ku dimpe. Didi dimpe, didi dituala tshimanyishilu tshionso tshia **Yesu Kilisto mulue mu mubidi** (mv. 3).

Kadi ku ngikadilu, mukanda eu udi utulongesha ne, Nzambi udi **munya** (shap. 1. 5) ne udi **dinanga** (mv. 8, 16). Mushimi umuepele wa dinanga udi usanganyibua anu munda muandi, tshidi tshimanyishilu tshia kuledibua kua tshiakabidi (mv. 7). Kadi, kudi eu udi kayi ne dinanga, kena muanji kumanya Nzambi nansha, bua kumanya tshidi dinanga, bidi bikengela kupeta ngikadilu wa dinanga (1 Tesal. 4. 9). Kutangila dinanga edi diakenza nadi mudimu kutudi (mv. 10, 19), dia katupesha ngikadilu wandi. Muntu wakadi mufue : Nzambi wakatuma Muana wandi bua tuetu **tupete muoyo** kudiye (mv. 9) ; muntu wakadi **mupile** : Nzambi wakatuma Muana wandi bua kuikala **tshibuikilu ku mibi yetu** (mv. 10 ; shap. 2. 2) ; muntu wakadi **mujimine** : Tatu wakatuma Muana wandi bua kuikala bu **Musungidi** wa ba pa buloba (mv. 14 ; Yone 3. 17).

1 Yone 4. 11-21

Malu matambe bunene abidi : Kilisto uteka muoyo wende bua bualu buetu (shap. 3. 16) ne Nzambi wakatuma Muana wandi (shap. 4. 10), akabuluila bantu dinanga dia Nzambi. Ne mpidieu apa kabidi badi babapesha dinanga edi bua kumanya musangu muisatu : bapikudibue ba Mukelenge badi banangangane muntu ne mukuabu. Mushindu eu ke mudi – anyi muakadi Nzambi – mua kuikala mumueneshibue (mv. 12) mu tshikondo tshidi Yesu mumuke pa buloba (Yone 1. 18). Kabiena bikumbana bua kuamba ne tudi banange Nzambi kadi kubenga kunanga bana bandi. Bikala muntu udi ne mushinga munene kutudi, ne bintu bionso bidi kudiye ne biandi bidi ne mushiga kabidi ku mpala kuetu. Tshileshelu muntu udi munange muena dibaka nende, udi munange kabidi diku diandi. Ne Nzambi kena usanka ne dinanga dia ku mishiku nansha (shap. 3. 18). Misangu ya bungi mu mukanda eu mudi mulua muaku eu « **bituamba ne...** » (shap. 1. 6, 8, 10), « yeye udi **wamba ne...** » (shap. 2. 4, 6, 9), « **biamba** muntu ne... » (mv. 20). Tuetu bietu tudi mua kujadika bu mupostolo ne « tuetu, tudi bamunanga... » (mv. 19).

Nunku **tuleshe dinanga edi !**

Tuakusangana mu nvesa ei :

1. dinanga **bua bualu** buetu (mv. 9) ; ndupandu lumana kukumbasha ;
2. dinanga **munda** muetu (mv. 12, 15, 16), ditshikishibue kudi Nyuma Muimpe mu mitshima yetu ; 3° ku ndekelu, dinanga **kutudi** (mv. 17), ditupesha dijadika mene bua kumueneka katataka ku mpala kua Nzambi.

Mushindu eu ke mudimu muimpe wa dinanga dia Nzambi edi bua bualu buetu !

1 Yone 5. 1-21

Mukanda eu wa Yone, ne Lumu luende luimpe kabidi bidi bijadika ne **tudi bapete muoyo wa tshiendelele anu ku ditabusha mu Kilisto Yesu**, Muana wa Nzambi (fuany. nv. 13 ne Yone 20. 31). Kubenga kuitabusha kunyima kua bumanyishi buonso ebu, **nkuvuisha Nzambi muena dishima** (mv. 10). Kadi muana wa Nzambi udi weyemena pa majadika aa. Mupustolo kena ulekela kuambulula ne : « tuetu tudi bamanye ne... » (mv. 2, 13, 15, 18, 19, 20). Ne ditabusha dietu kadiena anu dilama lupandu, kadi didi ditshimuna kabidi ku malu a pa buloba ku bualu bua, padiye utangila kule kuaka didi dilamata ku bintu bidi kabiyi bijimina bidi bishala tshiendelele (mv. 4). Ndisanka kai dia **kumanya** ne Nzambi udi **utunvuila** ne udi u utuenzela bu mu disua diandi tshitudi tumulomba (nv. 14) ! « Muntu mukuabu wakamba ne – muena kuitabusha nkayende kakujinga bua tshintu kampanda tshimupeshibue tshidi katshiyi mu disua dia Nzambi nansha ».

Kadi mushindu kai wakumanya disua edi ? Ku **meshi** adi Muana wa Nzambi mutupesha (mv. 20 ; Luka 24. 45). « Ne tudi munda mua **udi wa bushuwa** », bishilangane ne ba pa buloba buonso « badi **balala munda mua mubi** ³ ». Yeye eu, kena mu budimu buende ne tshintu nansha tshimue tshia kulenduisha muntu mupia-mupia udi munda muetu. Ku luende luseke (Satana) udi utupesha **mpingu** ya bungi, mikumbane bua kuteta mitshima yetu ya bu muntu. Tuetu bana ba Nzambi, tulame dinanga dietu dikale anu kudi Mukelenge (mv. 21 ; 1 Kol. 10. 14).

3. Le monde gît dans le méchant : mukanda wa tshiluba udi mukudimuna ne : ba pa buloba badi balala mu bubi ; kadi tuetu tudi tulonda bua kufila lunvu luimpe tudi tukudimuna ne : pa buloba badi balala munda mua mubi satana bualu bua yeye udi mukelenge wa bubi.